Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Warszawa, 18 listopada 2026 r.
Znak sprawy: DTS.zis.058.7.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: Interpelacji nr 20664 Pani Poseł Lidii Czechak w sprawie potrzeby nowelizacji ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pytania zawarte w interpelacji Pani Poseł Lidii Czechak informujemy:

1) **Czy resort planuje podjęcie prac legislacyjnych zmierzających do nowelizacji art. 4 ust. 1a oraz uchylenia art. 9 ust. 3 ustawy o kołach gospodyń wiejskich, tak aby w miastach do 5000 mieszkańców dopuścić funkcjonowanie i rejestrację więcej niż jednego koła?**

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (Dz. U. z 2025, poz. 310, ze zm.) na terenie jednej wsi może mieć siedzibę jedno koło gospodyń wiejskich. Dodatkowo, zgodnie z ust. 1a tego artykułu, koła gospodyń wiejskich mogą mieć siedzibę i działać także na terenach sołectw położonych w granicach administracyjnych miast oraz miast do 5000 mieszkańców. Zasada jednego koła gospodyń wiejskich w jednej wsi wynikała z pierwotnych założeń ustawy z 2018 roku o kołach gospodyń wiejskich, według których KGW miało być najważniejszą organizacją reprezentującą interesy danej wsi, integrującą lokalną społeczność i działającą na jej rzecz. Powstanie kolejnych KGW w jednej wsi mogłoby powodować lokalne konflikty i rywalizację, w efekcie dezintegrując społeczność. Należy także zauważyć, że ustawa dała kołom gospodyń wiejskich prawo do corocznego wsparcia finansowego z budżetu państwa za pośrednictwem Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Przyjęte

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
+48 22 250 01 18
kancelaria@minrol.gov.pl
www.gov.pl/rolnictwo

rozwiązanie ma na celu zapobieganie nieuzasadnionemu tworzeniu wielu podmiotów na obszarze jednej wsi wyłącznie w celu korzystania z tego wsparcia.

Powyższe przepisy zostały już złagodzone po nowelizacji ustawy w 2024 roku, gdyż dopuszczono w wyjątkowych sytuacjach istnienie więcej niż jednego koła w tej samej wsi – dotyczy to m.in. sytuacji, gdy drugie koło działało historycznie przed 2018 rokiem na innych podstawach prawnych (np. w ramach kółek rolniczych) i nie zarejestrowało się wcześniej w ARiMR.

2) **Czy Ministerstwo rozważa alternatywne rozwiązanie problemu poprzez rozdzielenie pojęcia adresu formalnej siedziby (wynikającego z użyczenia lokalu przez samorząd lub instytucję kultury) od obszaru rzeczywistej działalności i tożsamości koła, tak by użyczenie adresu kołu z ościennej wsi nie konsumowało limitu przysługującego danej jednostce?**

Zgodnie z dokumentami będącymi w posiadaniu ARiMR, Koło Gospodyń Wiejskich Żółków z siedzibą w mieście Żerków (nr w Krajowym Rejestrze Kół Gospodyń Wiejskich: 3006040010) działa na terenie trzech miejscowości: wsi Żółków i Lgów oraz miasta Żerków. Koło wskazało miasto Żerków jako swoją siedzibę, co było zgodne z obowiązującymi przepisami. Powyższe wynika z postanowień statutu koła, w szczególności regulujących zasady członkostwa, a nie z przepisów powszechnie obowiązującego prawa.

3) **Jakie doraźne rozwiązania prawne lub interpretacyjne rekomenduje resort grupie inicjatywnej z Żerkowa oraz innym społecznościom w Polsce znajdującym się w identycznej sytuacji?**

Rejestracja koła utworzonego przez mieszkańców trzech miejscowości, z siedzibą w Żerkowie, odbyła się zgodnie z obowiązującymi przepisami. W konsekwencji przedstawiona przez Panią Poseł sytuacja nie ma charakteru prawnego, lecz dotyczy relacji i współpracy pomiędzy lokalnymi środowiskami. W ocenie Ministerstwa najlepszych rezultatów można oczekiwać poprzez podjęcie dialogu i wypracowanie wspólnego stanowiska przez zainteresowane strony, z uwzględnieniem dobra lokalnej społeczności oraz idei dobrosąsiedzkiej współpracy, która stanowi jeden z fundamentów działalności kół gospodyń wiejskich.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Adam Nowak
Podsekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów